

**Posudek na diplomovou práci Veroniky Fišerové:
THE ROLE OF THE PAST, MEMORY AND HISTORY IN THE WORKS OF
KAZUO ISHIGURO**

Autorka se ve své práci zaměřuje na téma reminiscence, paměti a historie v díle britsko-japonského spisovatele Kazua Ishigury. Hlavními nosnými podtématy jsou pocit viny, podíl jednotlivce na historických událostech, vzpomínka coby prizma k pochopení současnosti, resp. vlastní identity, kontrast mezi subjektivním vnímáním historie jednotlivce a paušalizujícími učebnicovými příběhy (grand narratives) apod.

Samotné analýze předchází velmi pečlivé vymezení pojmů „paměť“, „kolektivní paměť“, „historie“. Práce je psána výtečnou angličtinou (snad až na vztažné věty) a místy přechází až v exhibici v dobrém slova smyslu (např. začátek 4. kapitoly). Autorka je velmi pozorná čtenářka a dokáže věci uvádět do souvislostí. O tom svědčí již samotná volba námětu, neboť téma vnímání historie coby kulturní kotvy se nabízí zejména u „diasporických“ autorů jako jsou např. američtí židovští spisovatelé, Rushdie, Kureishi a... Ishiguro.

Pár drobných výhrad:

- Hledání minulosti je zcela jistě klíčem ke zkoumání a utváření národní i osobnostní identity, což je velmi dobře zdokumentováno např. u romantismu a národně obrozeneckých hnutí 19. stol. Autorka však úvodem mluví o této historicky potvrzené skutečnosti pouze jako o možné interpretaci („Another explanation...“, p. 6), přestože se zjevně jedná o konstatování faktu. Historické povědomí je alfou a omegou národní a potažmo i individuální svébytnosti, přičemž argumentování ve prospěch této teorie je vylamování otevřených dveří.
- Autorčina prvotní klasifikace není zcela vodotěsná, např. když v souvislosti s románem *When We Were Orphans* na str. 13 prohlašuje, že „the reader wonders whether they are entering the world of memories or just a fantasy devised by a man with traumatic past“. Sama autorka zde očividně rezignuje na možnost tyto dvě interpretace od sebe věrohodně odlišit, což samozřejmě zakládá širší hermeneutický problém, tzn. zda lze vůbec použít selektivní a selhávající paměť jedince jako jakýkoli zdroj informací. Autorka toto hermeneutické váhání jen potvrzuje např. na straně 23, kdy při zkoumání vzpomínek malíře z románu *An Artist of the Floating World* otevřeně přiznává, že „it is [...] beyond our power to discern what is a true account and what could rather be classified as wishful thinking.“ Problém je, že stejnou námitku, byť v menší míře, lze vznést v podstatě vůči každé snaze pracovat se vzpomínkami jedince jako se seriózním, byť ne nutně faktografickým, materiálem.

Práce působí celistvě, je dobře strukturovaná a výtečně argumentačně podepřena. Proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení *výborně*.

V Praze dne 12.5. 2008

Jakub Ženíšek